

Komisijos pranešimas dėl būtinų ir su įmonių koncentracija tiesiogiai susijusių apribojimų

(2005/C 56/03)

(Tekstas svarbus EEE)

I. IŽANGA

1. 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (EB susijungimų reglamentas) ⁽¹⁾ 6 straipsnio 1 dalies b punkto antroji pastraipa, 8 straipsnio 1 dalies antroji pastraipa ir 2 dalies trečioji pastraipa numato, jog laikoma, kad sprendimas, kuriuo koncentracija skelbiama suderinama su bendrąja rinka, „apima apribojimus, tiesiogiai susijusius su koncentracijos vykdymu ir būtinus jai vykdyti“.
2. Keičiant taisykles, reglamentuojančias būtinų ir tiesiogiai susijusių su koncentracijos vykdymu apribojimų (toliau – pagalbiniai apribojimai) įvertinimą, atsiranda tokių apribojimų savarankiško įvertinimo principas. Tokiu būdu teisės aktų leidėjai pareiškė ketinimą neįpareigoti Komisijos įvertinti ir atskirai svarstyti kiekvieną pagalbinį apribojimą. Pagalbinių apribojimų traktavimas remiantis EB susijungimų reglamentu plačiau aiškinamas EB susijungimų reglamento preambulės 21 konstatuojamojoje dalyje, kurioje sakoma, kad „Komisijos sprendimai, kuriais koncentracijos skelbiamos suderinamos su bendrąja rinka taikant šį reglamentą, turėtų automatiškai apimti tokius apribojimus, o Komisijai nereiktų vertinti tokių apribojimų kiekvienu individualiu atveju“. Nors konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad Komisija vykdytų likusias funkcijas atsiradus naujiems ir dar nespręstiems klausimams, dėl kurių kyla rimtų abejonų, visais kitais atvejais atitinkamos įmonės turi pačios įvertinti, ar jų susitarimai gali būti laikomi pagalbiniais sandorio susitarimais ir kokių mastu jie gali būti tokiais laikomi. Ginčai dėl apribojimų būtinumo ir jų tiesioginių sąsajų su koncentracijos vykdymu bei dėl minėtų priežasčių sąlygoto savaiminio Komisijos sprendimo dėl pateisinimo gali būti išspręsti nacionaliniuose teismuose.
3. Likusios Komisijos funkcijos yra aptartos Susijungimų reglamento 21 konstatuojamojoje dalyje, kurioje sakoma, kad konkrečios įmonės prašymu Komisija turėtų aiškiai įvertinti, ar apribojimai yra papildomojo pobūdžio, tais atvejais, kai „iškyla visiškai naujų ir dar nespręstų klausimų, dėl kurių kyla rimtų abejonų“. Toliau konstatuojamojoje dalyje „visiškai nauju ir dar nespręstu klausimu, dėl kurio kyla rimtų abejonų“ laikomas klausimas, kuriam „spręsti netaikomas atitinkamas galiojantis Komisijos pranešimas arba paskelbtas Komisijos sprendimas“.
4. Siekiant atitinkamai įmonei suteikti teisinį apibrėžtumą šiame pranešime pateikiamos gairės kaip išaiškinti papildomų apribojimų sąvoką. Tolesniuose skyriuose pateikiami Komisijos taikomos praktikos esmę nusakantios gairės ir išdėstomi vertinimo, nurodančio ar labiausiai paplitę susitarimų tipai laikytini papildomais apribojimais ir kokių mastu jie tokiais laikytini, principai.
5. Tačiau nukrypimas nuo šių principų gali būti pateisinamas ypatingų aplinkybių, kurioms netaikomas šis pranešimas. Paskelbtuose Komisijos sprendimuose ⁽²⁾ šalys gali rasti daugiau gairių, paaiškinančių kaip nustatyti, ar jų susitarimai gali būti laikomi pagalbiniais apribojimais. Tiek kiek išimtinių aplinkybių atvejais Komisija yra nagrinėjusi savo paskelbtuose sprendimuose ⁽³⁾, jie nėra „visiškai nauji ir dar nespręsti klausimai“, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 21 konstatuojamojoje dalyje.

⁽¹⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1.

⁽²⁾ Šiame pranešime sprendimas yra laikomas paskelbtu, kai jis yra išspausdintas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba kai jis yra paskelbtas Komisijos interneto svetainėje.

⁽³⁾ Žr., pvz., 2000 m. rugsėjo 1 d. Komisijos sprendimą (COMP/M.1980 – Volvo/Renault, 56 punktas) – didelė klientų ištikimybė; 1998 m. spalio 23 d. Komisijos sprendimą (IV/M.1298 – Kodak/Imation, 73 punktas) – ilgas produkto naudojimo laikas; 1995 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimą (IV/M.550 – Union Carbide/Enichem, 99 punktas) – ribotas alternatyvių gamintojų skaičius; 1992 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimą (IV/M.197 – Solvay-Laporte/Interlox, 50 punktas) – reikalinga ilgesnė pažangiosios patirties apsauga.

6. Tuo remiantis, atvejis laikomas „visiškai nauju ir dar nespřestu klausimu, dėl kurio kyla rimtų abejonių“, jei jam netaikomas šis pranešimas ar anksčiau paskelbti Komisijos sprendimai. Kaip numatyta Susijungimų reglamento 21 konstatuojamojoje dalyje, šalių prašymu tokiais atvejais Komisija aiškiai įvertins tokius apribojimus. Laikydamosi slaptumo reikalavimų, Komisija tinkamu būdu paviešins tokius įvertinimus, kurie plėtoja šiame pranešime išdėstytus principus.
7. Kai tokie apribojimai yra būtini ir tiesiogiai susiję su koncentracijos vykdymu, Susijungimų reglamento 21 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad taikomas tik tas reglamentas, o netaikomi Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2003 ⁽¹⁾, (EEB) Nr. 1017/68 ⁽²⁾ ir (EEB) Nr. 4056/86 ⁽³⁾. Kita vertus, apribojimams, kurie negali būti laikomi būtiniais ir tiesiogiai susijusiais su koncentracijos vykdymu, toliau galima taikyti EB sutarties 81 ir 82 straipsnius. Tačiau vien tai, kad susitarimas ar priemonė nelaikomi pagalbiniais vykdant koncentraciją, savaime nepažeidžia jų teisinio statuso. Tokie susitarimai ar priemonės turi būti įvertinti vadovaujantis EB sutarties 81 ir 82 straipsniais ir su jais susijusiais teisės aktais bei pranešimais ⁽⁴⁾. Jiems taip pat galima taikyti visas taikytinas nacionalines konkurencijos taisykles. Todėl konkurenciją ribojantiems susitarimams, kurie nelaikomi būtiniais ir tiesiogiai susijusiais su koncentracijos vykdymu, taip pat gali būti taikomos tos nuostatos.
8. Komisijos pateiktas Susijungimų reglamento 6 straipsnio 1 dalies b punkto antrosios pastraipos ir 8 straipsnio 1 dalies antrosios pastraipos bei 2 dalies trečiosios pastraipos išaiškinimas neužkerta kelio išaiškinimui, kurį gali pateikti Europos Bendrijų Teisingumo Teismas arba Pirmosios instancijos teismas.
9. Šiuo pranešimu keičiamas ankstesnis Komisijos pranešimas dėl būtinų ir su įmonių koncentracija tiesiogiai susijusių apribojimų ⁽⁵⁾.

II. BENDRIEJI PRINCIPAI

10. Koncentraciją sudaro sutartinės priemonės arba kontrolę nustatantys susitarimai, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 2 dalyje. Visi susitarimai, kuriais siekiama pagrindinio koncentracijos tikslo ⁽⁶⁾, pvz., susitarimai susiję su įmonės akcijų ar turto pardavimu, sudaro koncentracijos sudedamąsias dalis. Be šių priemonių ir susitarimų koncentracijos šalys gali sudaryti kitus susitarimus, kurie nėra koncentracijos sudedamosios dalys, bet gali riboti šalių veiksmų laisvę rinkoje. Jei tokiuose susitarimuose yra pagalbinių apribojimų, pastariesiems automatiškai taikomas sprendimas, patvirtinantis, kad koncentracija yra suderinama su bendrąja rinka.

⁽¹⁾ 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo, OL L 1, 2003 1 4; Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 411/2004 (OL L 68, 2004 3 6, p. 1).

⁽²⁾ 1968 m. liepos 19 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1017/68 dėl konkurencijos taisyklių taikymo geležinkelių, kelių ir vidaus vandenų transportui, OL L 175, 1968 7 23; Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1/2003.

⁽³⁾ 1986 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 4056/86, nustatantis išsamias Sutarties 81 ir 82 straipsnių taikymo jūrų transportui taisykles, OL L 378, 1986 12 31, p. 4; Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1/2003.

⁽⁴⁾ Žr., pavyzdžiui, dėl licencijų susitarimų Reglamentą (EB) Nr. 772/2004; dėl tiekimo ir pirkimo susitarimų, pvz., 1999 m. gruodžio 22 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2790/1999 dėl Sutarties 81 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalinių susitarimų ir suderintų veiksmų grupėms, OL L 336, 1999 12 29, p. 21.

⁽⁵⁾ OL C 188, 2001 7 4, p. 5.

⁽⁶⁾ Žr., pvz., 1992 m. rugsėjo 10 d. Komisijos sprendimą (IV/M.206 – *Rhône-Poulenc/SNIA*, 8.3 punktas); 1991 m. gruodžio 19 d. Komisijos sprendimą (IV/M.113 – *Courtaulds/SNIA*, 35 punktas); 1991 m. gruodžio 2 d. Komisijos sprendimą (IV/M.102 – *TNT/Canada Post/DBP Postdienst/La Poste/PTT Poste & Sweden Post*, 46 punktas).

11. Būtinumo ir tiesioginės sąsajos kriterijai yra objektyvaus pobūdžio. Apribojimai nėra būtini ir tiesiogiai susiję su koncentracijos vykdymu vien dėl to, kad juos tokiais laiko šalys.

12. Tam, kad apribojimai būtų laikomi „tiesiogiai susijusiais su koncentracijos vykdymu“, jie turi būti glaudžiai susiję su pačia koncentracija. Nepakanka, kad susitarimas būtų sudarytas tuo pat metu arba tokiais pat aplinkybėmis kaip ir koncentracija⁽¹⁾. Apribojimai, kurie yra tiesiogiai susiję su koncentracija, yra ekonomiškai susiję su pagrindiniu sandoriu, ir jais siekiama sklandaus perėjimo prie įvykdžius koncentraciją pasikeitusios bendrovės struktūros.

13. Susitarimai turi būti „būtinai koncentracijos vykdymui“⁽²⁾, o tai reiškia, kad be tokių susitarimų koncentracija negalėjo būti įvykdyta arba galėjo būti įvykdyta ne taip griežtai apibrėžtomis sąlygomis, žymiai didesnėmis sąnaudomis, per žymiai ilgesnį laiką arba su žymiai didesniais sunkumais⁽³⁾. Koncentracijos vykdymui būtiniais susitarimais paprastai siekiama apsaugoti perduodamo turto vertę⁽⁴⁾, išlaikyti tiekimo tęstinumą po to, kai padalinamas buvęs ūkio subjektas⁽⁵⁾, arba padėti įsteigti naują subjektą⁽⁶⁾. Nustatant, ar apribojimas yra būtinas, tikslinga atsižvelgti ne tik į jo pobūdį, bet ir užtikrinti, kad jo trukmė, dalykas ir geografinė taikymo sritis neviršija to, kas pagrįstai reikalinga koncentracijai vykdyti. Jei yra vienodai veiksmingų alternatyvų teisėtam tikslui pasiekti, įmonės privalo pasirinkti tą alternatyvą, kuri objektyviai mažiausiai apriboja konkurenciją.

14. Kai koncentracijos vykdomos etapais, sutartinės priemonės, susijusios su atskirais etapais prieš nustatant kontrolę, kaip apibrėžta Susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse, paprastai negali būti laikomos būtinomis ir tiesiogiai susijusiomis su koncentracijos vykdymu. Tačiau susitarimas susilaikyti nuo esminių pakeitimų tiksliniame versle iki koncentracijos užbaigimo yra laikomas būtinu ir tiesiogiai susijusiu su bendros paraiškos įgyvendinimu⁽⁷⁾. Tas pats taikoma tuo atveju, kai teikiant bendrą pasiūlymą bendri įmonės įgijėjai susitaria neteikti atskirų konkuruojančių pasiūlymų tai pačiai įmonei įsigyti ar kitaip perimti jos kontrolę.

15. Susitarimai, kuriais padedama bendrai įsigyti kontrolę, turi būti laikomi būtiniais ir tiesiogiai susijusiais su koncentracijos vykdymu. Tai turi būti taikoma šalių, kurios bendrai įsigyja kontrolę siekdamas atskirti turtą, tarpusavio priemonėms, kuriomis siekiama pasidalinti gamybos įrenginius arba platavimo tinklus ir galiojančius bendrai įsigytos įmonės prekių ženklus.

16. Kai vykstant tokiam padalijimui panaikinamas buvęs ūkio vienetas, priemonės, kurios padeda tinkamomis sąlygomis padalinti tokį ūkio vieneta, turi būti laikomos būtinomis ir tiesiogiai susijusios su koncentracijos vykdymu laikantis toliau išdėstytų principų.

(1) Panašiai, kai patenkinti visi kiti reikalavimai, apribojimas galėtų būti „tiesiogiai susijęs“, net jei jis būtų sudarytas tuo pat metu kaip susitarimas, kuriuo įvykdomas pagrindinis koncentracijos tikslas.

(2) Žr. Europos Teisingumo Teismo sprendimo byloje 42/84 (*Remia*), *Rec*, 1985, p. 2545, 20 punktą; Pirmosios instancijos teismo sprendimo byloje T-112/99 (*Métropole Télévision – M6*), *Rec*, 2001, p. II-2459, 106 punktą.

(3) 2000 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.1863 – *Vodafone/BT/Airtel JV*, 20 punktą).

(4) 1998 m. liepos 30 d. Komisijos sprendimas (IV/M.1245 – *VALEO/ITT Industries*, 59 punktą); 1999 m. kovo 3 d. Komisijos sprendimas (IV/M.1442 – *MMP/AFP*, 17 punktą); 2001 m. kovo 9 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.2330 – *Cargill/Banks*, 30 punktą); 2001 m. kovo 20 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.2227 – *Goldman Sachs/Messer Griesheim*, 11 punktą).

(5) 2000 m. vasario 25 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.1841 – *Celestica/IBM*, 21 punktą).

(6) 1999 m. kovo 30 d. Komisijos sprendimas (IV/JV.15 – *BT/AT&T*, 207–214 punktai); 2000 m. gruodžio 22 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.2243 – *Stora Enso/Assidoman/JV*, 49, 56 ir 57 punktai).

(7) 1998 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimas (IV/M.1226 – *GEC/GPTH*, 22 punktą); 1997 m. spalio 2 d. Komisijos sprendimas (IV/M.984 – *Dupont/ICI*, 55 punktą); 1997 m. gruodžio 19 d. Komisijos sprendimas (IV/M.1057 – *Terra Industries/ICI*, 16 punktą); 1996 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas (IV/M.861 – *Textron/Kautex*, 19 ir 22 punktai); 1996 m. rugpjūčio 7 d. Komisijos sprendimas (IV/M.727 – *BP/Mobil*, 50 punktą).

III. PRINCIPAI, TAIKYTINI ĮMONĖS ĮGIJIMO ATVEJU PAPRASTAI TAIKOMIEMS APRIBOJIMAMS

17. Apribojimai, dėl kurių šalys susitarė perleidžiant įmonę, gali būti naudingi įgijėjui arba pardavėjui. Apskritai, įgijėjui yra svarbiau turėti tam tikrą apsaugą nei pardavėjui. Įgijėjui reikia būti užtikrintam, kad jis galės įsigyti visą įsigyjamo verslo vertę. Taigi paprastai pardavėjui naudingi apribojimai arba visiškai nėra būtini ir tiesiogiai susiję su koncentracijos vykdymu ⁽¹⁾, arba jų taikymo sritį ir (arba) trukmę reikia daugiau riboti nei įgijėjui naudingas susitarimo sąlygas ⁽²⁾.

A. Nekonkuravimo sąlygos

18. Perleidžiant įmonę arba jos dalį, pardavėjui nustatomi įpareigojimai nekonкуруoti gali būti būtini ir tiesiogiai susiję su koncentracijos vykdymu. Kad įgijėjas galėtų įsigyti visą perleidžiamo turto vertę, jam reikia tam tikros apsaugos nuo pardavėjo konkurencijos, kad jis galėtų pelnyti klientų ištikimybę ir perimti bei išnaudoti visą pažangiąją patirtį. Tokios nekonkuravimo sąlygos užtikrina, kad įgijėjas gaus visą perleisto turto, kuris paprastai apima ir materialųjį, ir nematerialųjį turtą, pavyzdžiui, pardavėjo įgytą prestižą arba jo sukurtą pažangiąją patirtį ⁽³⁾, vertę. Toks turtas yra ne tik tiesiogiai susijęs su koncentracija, bet ir būtinas jai vykdyti, nes be jo būtų pagrįstų priežasčių manyti, kad įmonės ar jos dalies nebus galima parduoti.
19. Tačiau tokios nekonkuravimo sąlygos pateisinamos tik teisėtai koncentracijos vykdymo tikslais, kai jų trukmė, geografinė taikymo sritis, dalykas ir asmenys, kuriems jos taikomos, neviršija to, ko pagrįstai reikia tokiam tikslui pasiekti ⁽⁴⁾.
20. Nekonkuravimo sąlygos išlieka pateisinamos iki trejų metų ⁽⁵⁾, kai į įmonės perleidimą įeina klientų ištikimybės kaip prestižo ir kaip pažangiosios patirties, perleidimas ⁽⁶⁾. Kai į perleidimą įeina tik prestižas, jos paprastai išlieka pateisinamos iki dvejų metų ⁽⁷⁾.
21. Kita vertus, nekonkuravimo sąlygos negali būti laikomos būtinomis, kai perleidžiamas tik materialusis turtas (pvz., žemė, pastatai ar mašinos) arba tik pramoninės ir komercinės nuosavybės teisės (kurių turėtojai gali tuoj pat imtis veiksmų prieš tokių teisių perleidėjo pažeidimus).
22. Nekonkuravimo sąlygos taikymo geografinė apimtis turi būti apribota sritimi, kurioje pardavėjas parduodavo atitinkamus produktus ar paslaugas prieš perleidimą, nes įgijėjo nereikia apsaugoti nuo pardavėjo konkurencijos tokiose teritorijose, į kurias pardavėjas anksčiau nebuvo prasiskverbęs ⁽⁸⁾. Toji geografinė sritis gali būti išplėsta į teritorijas, į kurių rinką pardavėjas planavo patekti sandorio metu, jei jis jau yra investavęs į pasirengimą tokiam žingsniui.

⁽¹⁾ 1998 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimas (IV/M.1226 – *GEC/GPTH*, 24 punktas).

⁽²⁾ Žr. pavyzdžiui, sąlygą, kuria siekiama apsaugoti pradavėjui liekančią verslo dalį: 1993 m. rugpjūčio 30 d. Komisijos sprendimas (IV/M.3119 – *BHF/CCF/Charterhouse*, 16 punktas).

⁽³⁾ Kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 772/2004 1 straipsnio 1 dalies i punkte.

⁽⁴⁾ Žr. Europos Teisingumo Teismo sprendimo byloje 42/84 (*Remia*), *Rec.*, 1985, p. 2545, 20 punktą; Pirmosios instancijos teismo sprendimo byloje T-112/99 (*Métropole Télévision – M6*), *Rec.*, 2001, p. II-2459, 106 punktą.

⁽⁵⁾ Žr. išimtinus atvejus, kai galima pateisinti ilgesnį laikotarpį, pvz., 2000 m. rugsėjo 1 d. Komisijos sprendimą (COMP/M.1980 – *Volvo/Renault V.I.*, 56 punktas); 1995 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimą (IV/M.612 – *RWE-DEA/Enichem Augusta*, 37 punktas) 1998 m. spalio 23 d. Komisijos sprendimą (IV/M.1298 – *Kodak/Imation*, 74 punktas).

⁽⁶⁾ 1998 m. balandžio 2 d. Komisijos sprendimas (IV/M.1127 – *Nestlé/Dalgety*, 33 punktas); 2000 m. rugsėjo 1 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.2077 – *Clayton Dubilier & Rice/Iteltel*, 15 punktas); 2001 m. kovo 2 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.2305 – *Vodafone Group PLC/EIRCELL*, 21 ir 22 punktai).

⁽⁷⁾ 1999 m. balandžio 12 d. Komisijos sprendimas (IV/M.1482 – *KingFisher/Grosslabor*, 26 punktas); 1997 m. gruodžio 14 d. Komisijos sprendimas 1997 (IV/M.884 – *KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler*, 17 punktas).

⁽⁸⁾ 1997 m. gruodžio 14 d. Komisijos sprendimas (IV/M.884 – *KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler*, 17 punktas), 1999 m. balandžio 12 d. Komisijos sprendimas (IV/M.1482 – *Kingfisher/Großlabor*, 27 punktas); 2001 m. balandžio 6 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.2355 – *Dow/Enichem Polyurethane*, 28 punktas); 2000 m. rugpjūčio 4 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.1979 – *CDC/Banco Urquijo/IV*, 18 punktas).

23. Nekonkuravimo sąlygomis taip pat turi būti taikomos tik produktams (įskaitant patobulintas ir atnaujintas produktų atmainas bei vėlesnius modelius) ir paslaugoms, kurie sudaro perleistos įmonės ūkinę veiklą. Tai gali apimti produktus ir paslaugas, kurie sandorio metu jau baigiami kurti, arba produktus, kurie jau yra sukurti, bet dar jais neprekiuojama. Apsauga nuo pardavėjo konkurencijos produktų ar paslaugų rinkose, kuriose perleistoji įmonė prieš perleidimą aktyviai dar nedalyvavo, nelaikoma būtina ⁽¹⁾.
24. Pardavėjas gali pats išpareigoti ir įpareigoti savo dukterines įmones bei komercinius atstovus. Tačiau pareiga nustatyti panašius apribojimus kitiems asmenims nebūtų laikoma būtina ir tiesiogiai susijusia su koncentracijos vykdymu. Ypač tai taikoma sąlygoms, kurios apriboja perpardavėjų arba naudotojų laisvę importuoti ar eksportuoti.
25. Sąlygos, kurios riboja pardavėjo teisę įsigyti arba turėti akcijų bendrovėje, konkuruojančioje su perleis-tuoju verslu, laikomos būtinomis ir tiesiogiai susijusiomis su koncentracijos vykdymu, laikantis tokių pat sąlygų, kurios buvo pirmiau apibrėžtos nekonkuravimo sąlygomis, jei jos nekliudo pardavėjui įsigyti ar turėti akcijų vien finansinių investicijų tikslais, nesuteikiant jam valdymo funkcijų nei tiesio-giai, nei netiesiogiai arba kokios nors esminės įtakos konkuruojančioje bendrovėje ⁽²⁾.
26. Užsakymų neieškojimo ir slaptumo sąlygų poveikis yra panašus ir todėl jos turi būti vertinamos panašiai kaip nekonkuravimo sąlygos ⁽³⁾.

B. Licencijų susitarimai

27. Kad būtų galima visapusiškai naudotis perleisti turtu, įmonės ar jos dalies perleidimas gali apimti inte-
lektinės nuosavybės teisių arba pažangiosios patirties perleidimą įgijėjui. Tačiau pardavėjas gali ir
toliau likti teisių savininku, kad galėtų jomis naudotis kitoje nei perleistoji veikla. Tokiais atvejais
įprastas būdas užtikrinti, kad įgijėjas galėtų visapusiškai naudotis perleistu turtu – sudaryti jo naudai
licencijų susitarimus. Panaši situacija atsiranda, kai pardavėjas perleido intelektinės nuosavybės teises
kartu su verslu, tačiau nori toliau naudotis kai kuriomis arba visomis tokiomis teisėmis kitoje nei
perleista veikla; tokiu atveju įgijėjas suteikia pardavėjui licenciją.
28. Patentų ⁽⁴⁾, panašių teisių arba pažangiosios patirties licencijos ⁽⁵⁾, gali būti laikomos būtinomis
koncentracijai vykdyti. Jos taip pat gali būti laikomos koncentracijos sudedamąja dalimi, ir bet kuriuo
atveju jų galiojimo laiko nebūtina riboti. Tokios licencijos gali būti paprastosios arba išimtinės ir gali
būti ribojamos tam tikromis naudojimo sritimis tiek, kiek jos atitinka perleistosios įmonės veiklą.

⁽¹⁾ 1997 m. gruodžio 14 d. Komisijos sprendimas (IV/M.884 – KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler, 17 punktas), 2001 m. kovo 2 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.2305 – Vodafone Group PLC/EIRCELL, 22 punktas); 2001 m. balandžio 6 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.2355 – Dow/Enichem Polyurethane, 28 punktas); 2000 m. rugpjūčio 4 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.1979 – CDC/Banco Urquijo/JV, 18 punktas).

⁽²⁾ 1993 m. vasario 4 d. Komisijos sprendimas (IV/M.304 – Tesco/Catteau, 14 punktas); 1997 m. gruodžio 14 d. Komisijos sprendimas (IV/M.884 – KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler, 19 punktas); 1999 m. balandžio 12 d. Komisijos spren-dimas (IV/M.1482 – Kingfisher/Großlabor, 27 punktas); 2000 m. balandžio 6 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.1832 – Ahold/ICA Förbundet/Canica, 26 punktas).

⁽³⁾ Atitinkamai klientų duomenų, kainų ir kiekių slaptumo sąlygų galiojimas negali būti pratęstas. Kita vertus, techninės pažangiosios patirties slaptumo sąlygos gali išimties tvarka būti pateisintos ilgesnį laikotarpį, žr. 1998 m. balandžio 29 d. Komisijos sprendimą (IV/M.1167 – ICI/Williams, 22 punktas); 1992 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimą (IV/M.197 – Solvay-Laporte/Interox, 50 punktas).

⁽⁴⁾ Įskaitant paraiškas gauti patentus, naudingųjų modelių patentus, paraiškas įregistruoti naudingųjų modelių patentus, dizainą, puslaidininkių gaminių topografiją, papildomos apsaugos pažymėjimus vaistams ar kitiems produktams, kuriems gali būti išduoti papildomos apsaugos pažymėjimai, ir selekcininkų pažymėjimus (kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 772/2004 1 straipsnio 1 dalies h punkte).

⁽⁵⁾ Kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 772/2004 1 straipsnio 1 dalies i punkte.

29. Tačiau teritorinis gamybos apribojimas perleistosios veiklos teritorija nėra būtinas operacijai įvykdyti. Tuo atveju, kai verslo pardavėjas suteikia licenciją pirkėjui, licencijos susitarime pardavėjui gali būti taikomas teritorinis apribojimas tokiais pat sąlygomis, kokios yra nustatytos nekonkuravimo sąlygoje parduodant verslą.
30. Licencijų susitarimuose nustatyti apribojimai, kurie peržengia pirmiau nurodytų nuostatų ribas, pvz., apribojimai, apsaugantys licenciarą, o ne licencijatą, yra nebūtini koncentracijai įvykdyti ⁽¹⁾.
31. Panašiai ir tais atvejais, kai suteikiamos prekių ženklų, įmonių pavadinimų, dizaino, autoriinių ar panašių teisių licencijos, gali pasitaikyti situacijų, kuriose pardavėjas nori likti tokių teisių savininkas ir jomis naudotis neparduotoje veikloje, bet įgijėjui tokios teisės reikalingos, kad jis galėtų prekiauti perleistoje įmonėje ar jos dalyje pagamintomis prekėmis ar sukurtomis paslaugomis. Čia taikomi tie patys pirmiau išdėstyti principai ⁽²⁾.

C. Pirkimo ir tiekimo įsipareigojimai

32. Daugeliu atvejų dėl įmonės ar jos dalies perleidimo gali nutrūkti tradicinės pirkimo ar tiekimo linijos, kurios egzistavo, nes tokia veikla anksčiau buvo integruota į pardavėjo ūkio vienetą. Tam, kad būtų galima tinkamomis sąlygomis padalyti pardavėjo ūkio vienetą ir įgijėjui perleisti turto dalį, dažnai pereinamuoju laikotarpiu reikia išlaikyti esamus ar panašius pardavėjo ir įgijėjo tarpusavio ryšius. Paprastai tai pasiekama įmonės ar jos dalies pardavėjo ir (arba) įgijėjo pirkimo ir tiekimo įsipareigojimais. Atsižvelgiant į konkrečias dėl pardavėjo ūkio vieneto padalijimo atsiradusias aplinkybes, tokius įsipareigojimus galima pripažinti būtinais ir tiesiogiai susijusiais su koncentracijos vykdymu. Atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes jie gali būti naudingi tiek pardavėjui, tiek įgijėjui.
33. Tokiais įsipareigojimais gali būti siekiama užtikrinti pardavėjo neparduotai veiklai arba įgijėjo perimtai veiklai būtinų produktų tiekimo tęstinumą bet kuriai iš šalių. Tačiau pirkimo ir tiekimo įsipareigojimų trukmė turi būti ribojama laikotarpiu, kurio reikia priklausomumo santykiams pakeisti savarankiška padėtimi rinkoje. Todėl pirkimo ar tiekimo įsipareigojimai, kuriais siekiama užtikrinti anksčiau tiktus kiekius, gali būti pateisinti pereinamuoju laikotarpiu iki penkerių metų ⁽³⁾.
34. Įsipareigojimai tiekti arba pirkti nustatytus kiekius, galbūt įrašant sąlygą dėl jų galimo kitimo, yra pripažįstami būtinais ir tiesiogiai susijusiais su koncentracijos vykdymu. Tačiau įsipareigojimai dėl neribotų kiekių ⁽⁴⁾, išimtinumo arba dėl privilegijuoto tiekėjo ar privilegijuoto pirkėjo statuso ⁽⁵⁾ suteikimo nėra būtini koncentracijai vykdyti.
35. Paslaugų ir platinimo susitarimai savo poveikiu yra tolygūs tiekimo susitarimams; todėl taikomi pirmiau nurodyti principai.

⁽¹⁾ Tokiems susitarimams, kokia apimtimi jiems taikoma EB sutarties 81 straipsnio 1 dalis, vis dėlto gali būti taikomas Reglamentas (EB) Nr. 772/2004 ar kiti Bendrijos teisės aktai.

⁽²⁾ 2000 m. rugsėjo 1 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.1980 – *Volvo/Renault V.I.*, 54 punktas).

⁽³⁾ 1996 m. vasario 5 d. Komisijos sprendimas (IV/M.651 – *AT&T/Philips*, VII.); 1999 m. kovo 30 d. Komisijos sprendimas (IV/JV.15 – *BT/AT&T*, 209 punktas; Žr. išimtinus atvejus 1995 m. kovo 13 d. Komisijos sprendime (IV/M.550 – *Union Carbide/Enichem*, 99 punktas); 1995 m. liepos 27 d. Komisijos sprendime (IV/M.612 – *RWE-DEA/Enichem Augusta*, 45 punktas).

⁽⁴⁾ Laikantis proporcingumo principo, įsipareigojimai tiekti arba pirkti nustatytus kiekius su įrašyta sąlyga dėl pastarųjų galimo kitimo mažiau riboja konkurenciją, žr., pvz., 1998 m. rugsėjo 18 d. Komisijos sprendimą (IV/M.1292 – *Continental/ITT*, 19 punktas).

⁽⁵⁾ 1998 m. liepos 30 d. Komisijos sprendimas (IV/M.1245 – *VALEO/ITT Industries*, 64 punktas); Žr. išimtinus atvejus 1995 m. kovo 13 d. Komisijos sprendime (IV/M.550 – *Union Carbide/Enichem*, 92-96 punktai); 1995 m. liepos 27 d. Komisijos sprendime (IV/M.612 – *RWE-DEA/Enichem Augusta*, 38 ir tolesnius punktus).

IV. PRINCIPAI, TAIKYTINI SUSIJUNGIMŲ REGLAMENTO 3 STRAIPSNIO 4 DALYJE APIBRĖŽTOMS BENDROMS ĮMONĖMS PAPRASTAI TAIKOMIEMS APRIBOJIMAMS

A. Nekonkuravimo įsipareigojimai

36. Patronuojančių įmonių ir bendros įmonės nekonkuravimo įsipareigojimai gali būti laikomi būtinais ir tiesiogiai susijusiais su koncentracijos vykdymu, kai tokie įsipareigojimai atitinka produktus, paslaugas ir teritorijas, kuriems taikomas bendros įmonės susitarimas ar jos įstatai. Tokios nekonkuravimo sąlygos *inter alia* atspindi poreikį užtikrinti sąžiningumą derybų metu; jos taip pat gali atspindėti poreikį visapusiškai panaudoti bendros įmonės turtą arba padėti bendrai įmonei perimti patronuojančių įmonių teikiamą pažangią patirtį ir prestižą; arba poreikį apsaugoti patronuojančių įmonių interesus bendroje įmonėje nuo konkurencinių veikslių, kuriems padeda *inter alia* patronuojančių įmonių privilegijuotos galimybės naudotis bendrai įmonei perduota arba jos sukurta pažangią patirtimi ir prestižu. Tokie patronuojančių įmonių ir bendros įmonės nekonkuravimo įsipareigojimai, kurie galioja tiek pat, kiek egzistuoja bendra įmonė, gali būti laikomi būtinais ir tiesiogiai susijusiais su koncentracijos vykdymu ⁽¹⁾.
37. Nekonkuravimo sąlygos taikymo geografinė apimtis turi būti apribota sritimi, kurioje patronuojančios įmonės parduodavo atitinkamus produktus ar paslaugas prieš įsteigiant bendrą įmonę. ⁽²⁾ Toji geografinė sritis gali būti išplėsta į teritorijas, į kurių rinką patronuojančios įmonės planavo patekti sandorio metu, jei jos jau yra investavusios į pasirengimą tokiam žingsniui.
38. Panašiai nekonkuravimo sąlygos turi būti taikomos tik produktams ir paslaugoms, kurie sudaro bendros įmonės ūkinę veiklą. Tai gali apimti produktus ir paslaugas, kurie sandorio metu jau baigiami kurti, arba produktus ir paslaugas, kurie jau yra sukurti, bet dar jais neprekiuojama.
39. Jei bendra įmonė yra įsteigta tam, kad būtų galima patekti į naują rinką, būtina nurodyti produktus, paslaugas ir teritorijas, kuriose ji veiks pagal bendros įmonės susitarimą ar įstatus. Tačiau daroma prielaida, kad rinkose, išskyrus rinkas, kuriose bendra įmonė pradės veikti pačioje pradžioje, vienos patronuojančios įmonės interesų bendroje įmonėje nereikia apsaugoti nuo kitos patronuojančios įmonės interesų.
40. Be to, nekontroliuojančių patronuojančių įmonių ir bendros įmonės nekonkuravimo įsipareigojimai nėra laikomi būtinais ir tiesiogiai susijusiais su koncentracijos vykdymu.
41. Užsakymų neieškojimo ir slaptumo sąlygoms taikomi tokie pat principai kaip ir nekonkuravimo sąlygoms.

B. Licencijų susitarimai

42. Patronuojančių įmonių bendrai įmonei suteikta licencija gali būti laikoma būtina ir tiesiogiai susijusia su koncentracijos vykdymu. Tai taikoma, neatsižvelgiant į tai, ar licencija yra išimtinė ir ar jos galiojimo laikas yra ribotas. Licencija gali būti ribojama tam tikra jos panaudojimo sritimi, kuri atitinka bendros įmonės veiklą.

⁽¹⁾ 1998 m. sausio 15 d. Komisijos sprendimas (IV/M.1042 – *Eastman Kodak/Sun Chemical*, 40 punktas); 1996 m. rugpjūčio 7 d. Komisijos sprendimas (IV/M.727 – *BP/Mobil*, 51 punktas); 1996 m. liepos 3 d. Komisijos sprendimas (IV/M.751 – *Bayer/Hüls*, 31 punktas); 2000 m. balandžio 6 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.1832 – *Ahold/ICA Förbundet/Canica*, 26 punktas).

⁽²⁾ 2000 m. rugpjūčio 29 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.1913 – *Lufthansa/Menzies/LGS/JV*; 18 punktas); 2000 m. gruodžio 22 d. Komisijos sprendimas (COMP/M.2243 – *Stora Enso/Assidoman/JV*, 49 punkto paskutinis sakiny).

43. Bendros įmonės vienai iš savo patronuojančių įmonių suteiktos licencijos arba abipusių licencijų susitarimai gali būti laikomi būtinais ir tiesiogiai susijusiais su koncentracijos vykdymu tomis pačiomis sąlygomis kaip ir išigyjant įmonę. Patronuojančių įmonių tarpusavio licencijų susitarimai nelaikomi būtinais ir tiesiogiai susijusiais su bendros įmonės kūrimu.

C. Pirkimo ir tiekimo įsipareigojimai

44. Jei patronuojančios įmonės ir toliau dalyvauja su bendra įmone susijusioje tiekėjų ir vartotojų rinkoje, bet kuriems pirkimo ir tiekimo susitarimams, įskaitant paslaugų ir platinimo susitarimus, taikomi tie patys principai kaip ir įmonių perleidimo atveju.
-